

# FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:  
1 évre 12 kor., 2 évre 6 kor., 4 évre 3 kor.  
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:  
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.  
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.  
Egyes számok kaphatók a dohányfőzsdékben.

## Uj korszak.

Egy a fenti cím alatt megjelenő szennyestartalmu, bárdolatlan hangu lap fekszik előttem. „A magyarországi tanítók Szabad egyesülete hivatalos lapja”. Kiadják az Anker-udvarban, szerkesztik az Átlós-uton. Szerkesztője Somogyi Béla, az egyes közlemények alatt Zsigány Zoltán, Rózsa Ede, Bihari Mór és — Jászi Oszkár neveit olvasom.

Nem volt nehéz a laphoz jutnom. Ugy látszik Fehérvár s talán az egész ország minden tanítójának megküldötték s ezek a legnagyobb felháborodással lökték el maguktól ezt a Népszava nyomdokán járó hivatalos tanügyi kis piszkost.

Épen ezért nem célja e soroknak hangulatot csinálni az „Uj korszak” ellen. Dunára hordanék vizet, ha a mi becsületes tanítóinkban ilyen sajtótermék iránt akarnám a megvetést fokozni, megsérteném őket, ha azt hinném, hogy nekik erre a hangulatkelésre szükségük van. Mindössze a laikus közönségnek, melynek a lap nem jut közéhez, óhajtom bemutatni a magyarországi fuzionát szabdalkömvesség és szociáldemokrácia legujabb hangzserét, mely a korgó gyomor, az utszéli káromkodás és a borgözös csap-székerek skáláján muzsikál hosszú tizenkét oldalán át unalmas monotonniával.

Az egész lap tartalma dióhéjban a következő. Mint jól nevelt szabdalkömvészhez és demokratához illik, mindenek előtt szidja Apponyit, dícséri Székely Ferencet. Az előbbi tudniillik nem: erősítette meg a tanítók Szabad egyesületének alapszabályait, az utóbbinak pedig rövid párhetes miniszter-

sege alatt ez volt a legsürgősebb teendője. Aztán elmondja, hogy mit akar ez a hézagpótló egyesület.

„Utát akar törni a minden felekezeti és politikai tendenciától mentes tudománynak, mert meg van győződve, hogy népünk nem lehet gazdaggá és függetlenné, nem juthat emberhez méltó sorba mindaddig, míg le nem rázza magát az évezredek babonáiból és tudatlanság békóit”. Legfontosabb törekvésének vallja „közoktatásügyünk államiasítását és elvilágiasítását, hogy a felekezeti szellem az iskolából teljesen kiküszöböltsék”. „Ezért a felekezeti hit és erkölcsöt az iskolából ki kell küszöbölni. Ennek helyét a népiskolákban és a középiskolák alsó osztályaiban általános emberi erkölcsöt foglalja el, melyet kizárólag világi tanárok és tanítók tartanak”. (Nota bene. Ezzel az erkölcsstannal nevelték Franciaország nyakára az apacheokat, kik ellen a közel jövőben valószínűleg be kell hozni a kor-bács-büntetést.) Közben a gyomor hurjain is játszik és ígér tanítóknak tanároknak olyan Eldorádót, hogy Mohamed hetedik paradicsoma kismiska hozzá képest. De csak abban az esetben, ha elérkezik az egyenlő, tükös, általános stb., ha tudniik a köztudomás szerint minden kaputos embert rajongón szerető szociáldemokrácia jut: a hatalomra.

Majd, Uram bocsát, Jászi Oszkár mesél két hasabon át, a tanítói Magyarországon és a Nyugaton” s kijelenti, hogy abban a boldog jövődö korban, melybe a „magyarországi tanítók szabad egyesülete” és az „Uj korszak” fogja becsigitni a tanítósgát, a tanítónak nem kell, félállati sorba beletörődve, kártyába és borba fojtani az

elkeseredést, nem kell könyv, ujság, eszme és szórakozás nélkül egyre inkább elmerülni a helyi intelligencia duhaj mulatságaiba”. (Jászi Oszkár a megmondhatója, hogy a szociáldemokrácia által jobb anyagi helyzetbe segített szervezett munkások között egy sincs, aki félállati sorba törődve, kártyába és borba fojtja elkeseredését, aki könyv, ujság, eszme és szórakozás nélkül egyre inkább elmerül a duhaj mulatozásba. Ami eddig mind azért volt, mert „Magyarország a grótok és a papok országa, a művelt Nyugaton ellenben polgári demokrácia van”.

Azután kijelenti, hogy a „tanítók” fizetése így nem maradhat, majd hirovatban megdicséri Portugáliát a következő distingvált hangu s tanítóolvasóinak izlését, melyen letakszó közleményben:

*Az új köztársaság azt mondja: Eljén a kultúra, ki a szerzetesekkel! Portugália szerencsésen megszabadult egy ingyenélő, adósságcsináló, szoknyahos ficsurtól, aki évenként több milliót falt föl a közjövédelmekből és aki király volt Isten kegyelméből. A haszontalan cseléd nem kellett az országnak. Belejárt a könyvébe: egésszégesen elbocsátották és rábízták a szelekre. A haszontalan kis lump távozása után Portugália köztársasággá lett és hozzáfogott az újraszervezés munkájához. Az új kormány kiadta programját, melynek első pontja:*

*a közkutatás fejlesztése.*

A népet ki fogják ragadni abból a közepkori tudatlanságból és babonából, melybe a papi nevelés súlyosztotta és amelynek az az eredménye, hogy a természeti áldásokban gaz-

## A kisértet.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Szellémidézéssről beszéltek a társaságban, arról mi oly kedvenc csevegés tárgya a művelt köröknek. Mindegyikünk tudott valami érdekeset mondani a hypozotizmusról, telepathiáról, kisértetéről.

Gróf Tinariw Iván hirtelen közbeszött:

A mi azt illeti, én már láttam kisértet.

— Miért ne! Neveltek fölötte, de mégis igaz! Sőt heves küzdelmet állottam ki vele.

Kételkedve, nyugtalanul tekintettünk körül. Köztudomásu, hogy nagyon babonásak és úgy látszott, hogy a gróf nem veszi tréfára a dolgot.

— Csodálatos történet — folytatta tovább — ha megengedik, elbeszéltem. Oroszországban különösen a falusi nép nagyon hisz a szellemekben, kisértetekben. A cselédek hajmerező meséikkel ijesztik gyermekeinket, egyébként önk is tudja, hogy még a legműveltebb orosz is szinte nevelésesen hiszkény.

Barátom, Wronsky herceg, meghívta három iskolatársát, közöttünk engem is, hogy a

husvétii szünidőt töltjük el nála. Akkor örökölt nagynénjétől szép nagy birtokot, mely Minsktől 700 kilométernyire fekszik. Hatalmas ódon kastély volt a birtokon, egy főépület s két mellék-szárnyból állott. Megérkezésünk után Wronsky azonnal megmutatta az egész kastélyt, kezdve a pincétől föl a padlásig Wassili nevű inasa kísért bennünket. Hosszu időn keresztül nem lakott senki e komor termekben; a bennök uralkodó csend és félhomály kellemetlen benyomást tett reánk.

Feltűnt, hogy Wassili ez épület jobb szárnyát nem mutatta meg, miért is Wronsky ráparancsolt, hogy mindenohá vezessen el bennünket, mert ő mindent látni akar.

Szegény ördög erre nagyon megijedt, folyton azt hajtogatta, hogy ez lehetetlen.

— Miért?

— A kastély ezen részébe soha senki se megy be.

— Igyan micsoda okból?

— Nagynénje ezt határozottan megtiltotta. — Valjon miért? — sürgette Wronsky, boszankodva a szolgáló titkolózása miatt.

— Kisértet jár benne!

— Kisértet! — Meglepetéssel ismételtük mindnyájan.

— Mily oktalanság!

— Igen, hangoztatta Wassili titkolózva: kisértet van benne!

— Kisértet! Te Wronsky valóban szerencse fia vagy. Az már ugyancsak ritkaság számba megy, hogy valaki kisértetet örököljön. Kastélyod így háromszor annyit ér!

— Láttad már a kisértetet? — kérdezte Wronsky.

— Én nem, de látták mások. Nagybácsija négy évvel előbb a legbelső szobában tiltott egy éjt. Bőfél körül megjelent neki a kisértet. Nagybácsija rálőtt, de nem sebesítette meg; azonban annyira megijedt, hogy belebetegedett és soha többé nem lépett ez épületbe.

— Ezt soha nem hallottam.

— Azóta már többen aludtak a szobában, p. o. Kaminsky orvos, Briabin ezredes, unokabátyja Alexis és mindannyian látták a kisértetet. Akkora ijedség és félelem szállta meg őket, hogy tovább egy percig se maradtak a kastélyban. Végre nagynénje ezen szárnyat teljesen elzáratta s két év óta nem volt abban senki.

— Valjon a kastély többi részében nem jelentkezett a kisértet?

— Nem.

— Valóban szerény kisértet, mondám tré-

# Sövegjártó János

## Vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete.

ELŐLÖTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ.

Nagy választék úgy és asztalnémetekből,

Olcsó szabott árak.

Téher és színes barchetok, stb.

Maj lapunk 6 oldal.

00000584







— **Szén.** Ki a hitelszövetkezet révén óhajtja még ideai szénszükségletét beszerezni, legkésőbb vasárnapig (okt. 23.) jelentkezék Távirada u. 6. alatt, későbbi jelentkezést nem vehetünk figyelembe.

— **Rövid hírek.**

— **Zámolyról.** Cs. Szabó István és Kis János zámolyi lakosok összeveszték Cs. Szabó kezéig egy vasvilla került s azzal úgy végigsimogatta Kis Jánost, hogy súlyosabb sebesülést

szenvedett. Cs. Szabónak majd a bíróság előtt fogják elhuzni a nótáját.

**Koldulások.** Vincze István helybeli napszámot a rendőrség koldulásért 5 napi elzárásra ítélte.

Lukasovics Tamásné Jókői lakos kétélt házalót, hatósági engedély nélküli házalásért szigorúan megbüntette, ezenkívül a nála talált köteleket is elkobozta tőle.

## Rendkívüli árleszállítás!

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a **külföldön bevásárolt áruk már megérkeztek** és azokból *minden héten más és más tárgyak Nádor-utcai üzletünk kirakataiban mélyen leszállított árak feltüntetésével* láthatók.

De miután ezen leszállított árak csak *addig tartanak*, míg a cikkek *kirakatainkban láthatók*, ajánljuk a n. é. közönségnek, hogy e ritka kedvező alkalmat *minden egyes esetben saját előnyére felhasználja.*

### E hó 25-től kezdve október hó 2-ig mélyen leszállított árak

*mellet gyümölcs-készletek vannak a kirakatra kitéve és pedig carlsbadi szép porcelán ó személyes készlet már 75 kr-tól kezdve.*

Dus választék feltűnő szép és rendkívül olcsó chinaezüst tárgyak, órák és lámpákból, továbbá ebédlő, teás, kávé, gyümölcs, compót, licőr, sörös, te főképp mosdókészletekből.

*Legjobb villanykörtek itt kaphatók, egyedüli elárusítás fel nem robbanható asztali lámpákból.*

*Képkercetézést legolcsóbban elvállalunk, nagy választék új Bidermajer mintákban.*

**Grosz József és fia.**

## Figyelmeztetés!

A Schicht  
szarvasszappan

valódi csakis a

**Schicht**

névvel és a „szarvas“ véd-  
jeggyel!



## Hirtling Kálmán

fűszer, csemege, cukor, kávé, ásvány, bel és külföldi borok és pezsgő különlegességek nagyraktára.

### Székesfehérvár, Nádor-utca

a zirci templommal szembe Krén vaske-  
reskedése mellett.

Telefon 207 szám.

Telefon 207 szám.

Naponta friss bel és külföldi gyümölcsök. Óriási választék bel és külföldi halak, sajtok, likörök, cognak, pezsgő és borokban.

### Olcsó árak és legpontosabb kiszolgálás!

Vidéki megrendelések a leggyorsabban in-  
tézettnek el.

**Balatonfüredi elsőrendű csemegeüzlet, méz-  
édes, 5 kilós posta kosár 3 korona 80  
fillér. 1 kiló 64 fillér.**

### Friss felvágottak.

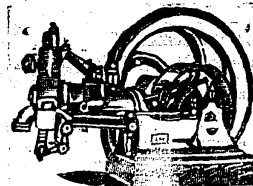
1 kiló kristály cukor 88 fillér.

1 liter neszméyi bor 72 fillér.

*Gyorsan pusztul a bőr e ezt Ön  
bánja,  
Ha Fernolent NIGRIN-jét nem  
használja.*

Drezdai Motorgyár részv. - társ.

Németország egyik legregibb és leg-  
nagyobb motorgyára.



Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu.

Benzin-, Nyersolaj-, Petrolium-

motorokat és kombinokat

— valamint szívógázmotorokat —

**MEGLEPŐ UJDONSÁG!**

**EGYETEMES GENERATORUNKAL**

a tényleges löerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül

Vezérképviselőt:

**Gellért Ignác és Társa**

Budapest, Teréz-körút 41,

Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás kedvező fizetési feltételek.

# Művirág, szárítottvirág SIRKOSZORUKAT,

darabját kor. 1.20-tól, óriási választékban alán!

**Knazovitzky Bela** divatáruháza.

## ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Zsigyény-Marich-utca.

Allandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,

Ferenc József-kabát,

köpenyek (havelok)

bőr kabátok, utazóbundák,

raglan-felöltők, kabátok.



Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusítói ezen védjeggyel ismerhetők fel.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusítói ezen védjeggyel ismerhetők fel.

## FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

## SINGER Co.

varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2.

— SZÉKESFEHÉRVÁR. —

Nádor-utca Töltényi-féle ház.

## Székesfehérvári utmutató.

### Fűszer:

**FLITS PÁL FIA**  
fűszer és csomagoló üzlet  
Nádor-utca 4.

**SZIGETHY TESTVÉREK**  
közvetlen kávébohazatala és  
fűszer csomago kereskedők  
Kossuth-utca.

**Keresztény  
fogyasz. szövetkezet**  
Zsigyény Marich-utca.  
Fiók üzlet Zámoly-utca.

**BRUZZA GYÖZŐ**  
fűszer, festék és liszt ke-  
reskedő  
Széchenyi-utca 58 sz.

**IJ. GRÜNSCHNEK JÁNOS**  
fűszer-, liszt-, vegyeskeres-  
kedése  
Székesfehérvár, Malász-utca 1.

### Cukrász:

**BINDER GYULA**  
Városház-tér 5 sz.

### Divat:

**Kerekes Zsigmond**  
divatáruháza  
Városház-tér.

**FALVAY FERENCZ**  
úri és női divat  
Kossuth-utca.

### KOVÁTS ANTAL

úri és női divat  
Városház-tér.

**VARGA ISTVÁN**  
női szabó műterme  
Jókai-utca 20 sz.

**Singer Co. varrógép  
részvénytársaság**  
ajánlja eredeti varrógépeit  
Nádor-u. Töltényi-féle ház.

**Rehorska Vilmos**  
műfestő és vegytisztító  
intézet  
Üzlet: Háltér 1.  
Telep: Tobak-utca 21 sz.

**PAPP KÁROLY**  
utóda Sziatkovszky József  
műselyem festő vegytisztító  
intézete  
Üzlet: Városház-tér 5 sz.  
Telep: Palotai-utca.

**AUERBACH JÓZSEF**  
mosó intézete  
Jókai-utca 10 sz.

**NAGY IGNÁCZ**  
mosó intézete  
Lakatos-utca 10 sz.

### Férfiszabók:

**KISS ANTAL**  
Kossuth-utca 4 sz.

### Cipészek:

**POLLÁK REZSŐ**  
férfi és női cipész  
Nádor-utca 7.

### Fürdő:

**ÁRPÁD-FÜRDŐ**  
Kossuth-utca.

### Külföldiek:

**PETE GYULA**  
fényképész  
Várkor-ut 28 sz.

**KLÖKNER PÉTER**  
cs. és kir. udvari könyv-,  
zenemű, papír és fényké-  
pező cikkek kereskedése.  
Nádor-utca.

**HEILMAN SÁNDOR**  
könyvtésztete  
Szent Imre-utca 1.

**HEIN MÁRTON**  
hangszerkészítő  
Kossuth-utca 2 sz.

**PAPP LÁSZLÓ**  
vaskereskedő  
Zsigyény Marich-utca 1.

**IZINGER KÁROLY**  
szíjgyártó  
Kossuth-utca 5.

### KÜMMEL BÉLA

mű és kereskedelmi  
kerítészete  
Kossuth-utca.  
Telep: Kort-utca.

**BAKOS JÓZSEF**  
kádármester  
Malom-utca 6 sz.

**KOVÁCS GYÖRGY**  
kocsigyártó  
Fazekas-utca.

**GERVEIN MIHÁLY**  
kovácmester.  
Készít mindennemű új és  
divatos kocsikat.  
Vörösmarty-tér 1.

**KÖNIG KÁROLY**  
kőműves és kőszőrüs  
Városház-tér.

**KÖNIG JÓZSEF**  
kőműves és kőszőrüs  
Kossuth-utca 7.

### Vendéglők és kávéházak:

**BARNAI IGNÁCZ**  
Magyar Királynak címzett  
kávéháza és szállodája  
Nádor-utca.

**Özv. Emhecht Gyuláné**  
Dróher féle sörcsarnoka  
Bank-utca 1 sz.

**GÁRDOS ZSIGMOND**  
„Korzó kávéház“  
Nádor-utca.

**IFJ. HÉJJ IMRE**  
Arany Ponty  
vendéglős  
Háltér 3 sz.

**KUNTLER JÓZSEF**  
beszálló vendéglős  
Palotai-utca 33 sz.

### Építők:

**SZABÓ JÓZSEF**  
építési irodája  
Várkör-ut 43 sz.

**Vanka Testvérek**  
ácsmesterek  
Palotai-utca 71 sz.

**STREIT JÓZSEF**  
ácsmester  
Palotai-utca 57-59 sz.

**KISS KÁROLY**  
építési irodája  
Szüdmőrcse-utca 10.

**PEHAKKERANDRÁS**  
építési vállalkozó  
Csonka u. 9 sz.

### Asztalosok:

**FÜSTÉR LAJOS**  
mű asztalos  
Megyeház-utca 15 sz.

**BODA GYULA**  
épület és bútort asztalos  
Lövöldé-utca 12 sz.

### Lakatosok:

**KILI JÁNOS**  
épület és műlakato s  
Ősz-utca 21 sz.

**KOVÁTS JÁNOS**  
géplakatos műhelye  
Háltér 9 sz.

### Festők:

**GERLITS JÓZSEF és FIA**  
szóba festő és mázoló  
Jókai-utca 2 sz.

**Schmölitz László**  
cím-, szóba festő és  
mázoló  
Vásár-tér 17 sz.

**GUTMANN L. és FIA**  
szoba, cím-címer és fanemű-  
festő.  
lakik. Kégl György-utca 7.

### Temetkezés:

**HERMANN KÁROLY**  
és társa  
„Kögyelet“ temetkezési  
vállalat  
Kossuth-utca